

تاریخ

چرا آلبانی برای میزبانی مسابقات جهانی انتخاب شد؟

محمد مهدی اسلامی پژوهشگر

پایان جنگ سرد و تغییرات آلبانی

سرانجام در سال ۱۹۹۲، همزمان با فروریزختن کمونیسم در دیگر کشورها، جمهوری سوسیالیستی خلق آلبانی پایان یافت و نام کشور به «جمهوری آلبانی» تغییر یافت. این امر اما متأسفانه منجر به چند پدیده شد؛ نخست گسترش هژمونی آمریکا در آن، دیگر گسترش فساد اقتصادی در آن و سوم خلاً ایدئولوژیک. همچنان بیش از نیمی از آن خود را مسلمان می‌دانند اما هیچ منبع مطالعات اسلامی مطلوبی نیافته‌اند. این سه مؤلفه، زمینه مناسبی برای آمریکا فراهم ساخت تا سازمانی که روایتی جعلی از اسلام ارائه می‌داد، در ایران بشدت مورد نفرت بود و هیچ کشوری بعد از صدام حاضر به میزبانی آن نبود را به آلبانی تحمیل کند. به این ترتیب، آمریکا توانست بارشوه، با هدایا و لابی‌ها و پرداخت هزینه‌های رسمی به عنوان هزینه‌های مهاجر پذیری و... رضایتش را برای میزبانی از «سازمان مجاهدین خلق» به دست آورد. ۲۵ اردیبهشت ۱۳۹۲ با انتقال ۱۴ عضو منافقین به تیرانا، پروژه انتقال اعضای سازمان مجاهدین خلق از عراق به آلبانی آغاز شد. یک ماه بعد، پس از حملات بازماندگان انتفاضه شعبانیه به اردوگاه لیبرتی، معاون وزیر خارجه آمریکا فشار بیشتری آورد و آلبانی سقف میزبانی خود از این تروریست‌ها را ۲۱۰ نفر اعلام کرد.

روابط دوستانه آلبانی با انقلاب

آلبانی به مرور با جمهوری اسلامی روابطش را بهبود بخشید. از آن جمله هنگام تشکیل «کنفرانس بررسی مداخلات آمریکا در ایران» در هتل هیلتون از جمله کشورهای مشارکت کننده بود. در میانه خرداد سال ۶۲، کمال خرازی به تیرانا رفت و قراردادی میان آژانس تلگرافیک آلبانی و خبرگزاری ایرنا منعقد شد و درباره عملکرد رادیو آلبانی نیز مذاکراتی انجام شد. چند ماه بعد، علی اکبر ولایتی وزیر امور خارجه ایران که در رأس هیأتی برای شرکت در این اجلاس در نیویورک به سر می‌برد، با وزیر امور خارجه آلبانی دیدار کرد. او ضمن تجلیل از انقلاب ایران و تأکید بر اشتراک مواضع دو کشور، حمایت خود را از جمهوری اسلامی اعلام کرد و گفت: «حقیقتاً بین مواضع دو کشور اشتراک‌هایی وجود دارد. قهرمانی‌های مردم شما منبع الهام برای جهانیان است. مردم ما بسیار مایل‌اند که از طریق رادیو و تلویزیون از اوضاع جمهوری اسلامی ایران مطلع باشند.» اما به دلیل حکومت دیکتاتوری آلبانی، این ارتباط نتوانست گسترش یابد و دیوار دین‌ستیزی در آن کشور، مانع از صدور ابعاد معنوی انقلاب اسلامی به آن شد.

اسلام در قلب اروپا

کشور آلبانی، حدود ۱۱۰ سال قبل از عثمانی جدا شد، تا پیش از آن کشوری مسلمان بود. عثمانی قریب ششصد سال قبل پادگان‌های خود را در سراسر آلبانی جنوبی برپا کرد و پدیده اسلامی‌شدن در میان آلبانیایی‌ها چند قرن ادامه یافت. اسلام به آنها فرصت‌های برابر و پیشرفت در ارائه داد. از آنجایی که آلبانیایی‌ها از نظر استراتژیک مهم تلقی می‌شدند، آنها بخش قابل توجهی از ارتش و بوروکراسی عثمانی را تشکیل می‌دادند. بسیاری از مسلمانان آلبانیایی به مناصب سیاسی و نظامی مهمی دست یافتند و از نظر فرهنگی به جهان اسلام کمک کردند. جنگ جهانی دوم موجب شد آلبانی به دام کمونیسم بیفتد. انور خوجه از آن تاریخ تا زمان مرگش در سال ۱۹۸۵ دبیر اول حزب کارگر و رهبر آلبانی بود. در سال ۱۹۶۷ این حکومت خود را نخستین کشور با بی‌خدایی حکومتی عنوان کرد.

با این حال کشور آلبانی که سعی می‌کرد از شوروی استقلال داشته باشد، مناسبات گرم‌تری با ایران داشت. شوروی آلبانی را جزو آن دسته از مارکسیست‌هایی می‌دانست که منافع ملی خود را برتر از منافع اتحاد شوروی می‌شمرد و این خصیصه را شمات می‌کرد. اداره کل یکم کا. گ. ب که از طریق ده اداره تابعه، کشورهای غیرسوسیالیستی جهان را زیر پوشش اطلاعاتی قرار می‌داد، این کشور را نیز رصد می‌کرد. اداره هشتم (تابع اداره کل یکم) عملیات جاسوسی را در کشورهای عربی، یوگسلاوی، ترکیه، یونان، ایران، افغانستان و نیز آلبانی هدایت می‌کرد. از نکات عجیب آن است که این کشور، رادیویی به زبان فارسی دایر کرده بود و روزانه اخباری به فارسی داشت. حجت‌الاسلام

کشور آلبانی که سعی می‌کرد از شوروی استقلال داشته باشد، مناسبات گرم‌تری با ایران آلبانی را جزو آن دسته از مارکسیست‌هایی می‌دانست که منافع ملی خود را برتر از منافع اتحاد شوروی می‌شمرد و این خصیصه را شمات می‌کرد

بازگشت چپ‌ها و اتحاد با منافقین

تنها کسانی بودند که آنها را می‌گرفتند. ایالات متحده تصمیم گرفت سازمان مجاهدین خلق را لیست سازمان‌های تروریستی خارجی حذف کند، نه به این دلیل که معتقد است خشونت را کنار گذاشته است، بلکه برای اینکه «از کشته شدن آنها جلوگیری کند». پس از اینکه مجاهدین خلق دیگر به عنوان گروه تروریستی شناخته نشد، ایالات متحده توانست آلبانی را متقاعد کند که ۲۷۰۰ عضو باقیمانده را با یک سری پروازهای چارتر بین سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ به تیرانا آورده شده بودند، بپذیرد.

کشور «همه نمایندگان دارند که با جنایات سازمان یافته مرتبط هستند... برداشت عقلانی از این ارتباطات که توسط گزارش‌های دیگر نیز پشتیبانی می‌شود، این است که پارلمان جدید تعدادی قاچاقچی مواد مخدر و فعال در پولشویی دارد.» از وقایع این دوره برداشته شدن سقف اعلامی آلبانی و انتقال همه اعضای ساکن در عراق است. ۱۸ آبان ۱۳۹۷، گاردین به نقل از دانیل بنجامین که آن زمان رئیس مبارزه با تروریسم در وزارت امور خارجه بود، نوشت: «آلبانیایی‌ها

شهریور ۱۳۹۲ بود که Edi Rama رهبر حزب سوسیالیست آلبانی به نخست‌وزیری رسید و تا کنون باقی مانده است. از آن تاریخ دست اعضای سازمان مجاهدین خلق بازگذاشته شد. دیگر حامی سازمان در آلبانی Ilir Meta است، سوسیالیستی که در آن سال رئیس مجلس بود و از ۱۳۹۶ تا کنون رئیس جمهور. هر دو پرونده فساد مالی دارند. در یک تلگراف محرمانه وزارت امور خارجه ایالات متحده در سال ۲۰۰۹ که توسط ویکی لیکس منتشر شد، آمده است که سه حزب بزرگ این